

ER DER ALTID PLADS TIL ÉN TIL?

Af HANNE LØNGREEN, INSTITUTLEDER FOR
INSTITUT FOR UDDANNELSE OG PÆDAGOGIK (DPU),
AARHUS UNIVERSITET

En flok unge kvinder og mænd, der nøgenbader i en skovsø, klatrer i et træ eller sidder i en robåd. Det er motiver fra Rexonas ikoniske reklamer fra 60'erne og 70'erne. Billederne er muligvis glemt, men mange husker nok deodorantens succesfulde slogan: »Altid plads til én til – der bruger Rexona«.

Der var altid plads til én til, hvis man indordnede sig fællesskabets præmisser og brugte Rexona. I 60'erne og 70'ernes skole var der også plads til børn med særlige behov, hvis børnene deltog på gruppens præmisser. Man kaldte det »integration«, og den tilgang gjorde livet svært for de mange børn, man forsøgte at »integrere« uden at ændre på gruppens præmisser.

I dag taler vi om *integration*, når det drejer sig om etnisk andre end danske, og om *inklusion* af børn, hjemløse og handicappede. Inklusion handler om, at systemet tilpasser sig den enkelte – og ikke omvendt, som vi så det i Rexona-reklamernes tidsalder. Med inklusion vil vi gerne se den enkelte i et perspektiv, hvor institutionen, skolen og det sociale system bøjer sig i forhold til det enkelte individs behov. Tendensen er ikke længere, at der skal etableres særlige systemer eller institutioner for disse grupper. Nej, nu skal individer med

»Der er ingen tvivl om, at alle vil det bedste – **men det bedste kan blive alles værste fjende.**«

særlige behov i vidt omfang inkluderes i den danske hverdag som almindelige borgere.

Særligt på skoleområdet er der en klar målsætning for inklusion. Det giver mening for politikerne, når skolen skal indrette sig efter barnet. Men har vi overhovedet de ressourcer, der skal til, for at det giver mening for det enkelte barn, som har særlige behov? Eller handler det blot om tælleregimets præmisser, hvor vi taler i procenter og tal som succesmål for, hvorvidt inklusionen er lykkedes?

Har lærerne, socialrådgiverne og pædagogerne de nødvendige kompetencer, eller er alle lige startet fra *scratch* for at opfylde de politiske krav om øget inklusion? Dette nummer af Asterisk giver ikke et entydigt svar, men vil

nuancere debatten om en af tidens vigtigste udfordringer på det pædagogiske område.

Der er ingen tvivl om, at alle vil det bedste – men det bedste kan blive alles værste fjende. Det kender vi jo desværre fra andre sammenhænge, hvor man i den bedste mening har gamblet med børns liv. Uden sammenligning i øvrigt, men vi så det med de grønlandske børn i 50'erne, som blev sendt til Danmark for her at blive oplært til kommende grønlandsk elite. Nogle vil mene, at rundkreds-pædagogikken, den sorte skole, gruppeeksamen m.m. var gambling med kommende generationer.

Uanset hvordan man anskuer det, så er det i forhold til inklusion af allerstørste vigtighed, at vi beholder barnets perspektiv som udgangspunkt for alle handlinger, som fører til målet om at indrette skolen og udvikle lærernes kompetencer, så der sker en reel inklusion. ■

